

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/14441

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-226/1657/3416
Konu : Yazılı soru önergesi

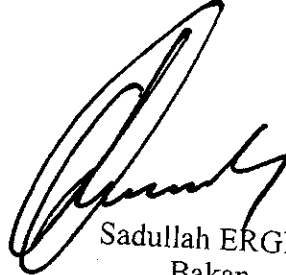
12.07/2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 17/05/2010 tarihli ve A.01.0.GNS.
0.10.00.02-23168 sayılı yazı,
b) 04/06/2010 tarihli ve 1390/2880 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Van Milletvekili Fatma Kurtulan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/14441 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:
Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2010-610.01-226/1656/3415
Konu : Yazılı soru önergesi

12.57/2010

Sayın Fatma KURTULAN
Van Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/14441 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Van Cumhuriyet Başsavcılığının Bakanlığımıza iletilen yazısıyla;

Soru önergesinde adı geçen kişinin, Van M Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda hükümlü olarak bulunduğu; kendisinin yazılı talebi üzerine, 30/04/2010 günü saat 17.30 sıralarında odasından müşahade bölümüne alındığı; 01/05/2010 günü saat 21.00-21.30 sıralarında kendisini müşahade demir parmaklıklarına, yatak çarşafıyla asmak suretiyle intihar ettiği ve olayla ilgili olarak Van Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen adli soruşturmanın derdest olduğu; şahsın ölüm sebebinin, "asıya bağlı asfiksiden kaynaklanan solunum ve dolaşım yetmezliği" olduğunun, aynı tarihte yapılan otopsi işlemiyle kesin olarak belirlendiği; kişinin bir başkası tarafından öldürülmüş olabileceğine ilişkin halihazırda hiçbir delilin bulunmadığı;

Olayda ihmallerinin bulunup bulunmadığının tespiti için Kurum nöbetçi ikinci müdürleri ve diğer nöbetçi personelle ilgili resen başlatılan adli ve idari soruşturmaların devam ettiği ve her ayrıntının titizlikle araştırıldığı;

Bildirilmiştir.

II- Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasi veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanımaksızın uygulanmaktadır.

Son zamanlarda, özellikle nüfusun ve suç işleme oranının yüksek olduğu merkezlerde bulunan bazı ceza infaz kurumlarında, hükümlü ve tutuklu sayısı zaman zaman kapasiteyi aşabilmektedir. Ceza infaz kurumlarında artan mevcut nedeniyle ortaya çıkan güçlüklerle rağmen, hükümlü ve tutukluların; işledikleri suçlara, kurumdaki davranışlarına, ilgi ve yeteneklerine göre gruplandırılması, kendileri için hazırlanmış iyileştirme programları çerçevesinde eğitim, spor, meslek kazandırma ve sohbet dâhil tüm sosyal ve kültürel faaliyetlere katılabilmeleri için gerekli özen gösterilmektedir.

Öte yandan, mevcut ortak alanların fizikî yapısından dolayı verimli kullanılmadığı tespit edildiği takdirde, bu alanlardan daha fazla hükümlü ve tutuklu grubunun yararlanabilmesi amacıyla, gerekli fizikî değişikliklerin yapılabilmesi için mimari proje değişikliği çalışmaları yapılmaktadır. Diğer yandan personel eksikliğinin giderilmesine yönelik çalışmalar da devam etmektedir.

III- Ceza infaz kurumları, ulusal ve uluslararası denetim mekanizmaları tarafından düzenli olarak haberli ve habersiz denetime tâbi tutulmaktadır. Son yıllarda ceza infaz kurumlarımızda insan hakları ihlallerine ilişkin iddialar yok denecek kadar azalmış olup,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Bakanlığımıza iletilen bu tür iddialar titizlikle takip edilerek yasal gereği yapılmaktadır.

Bu bağlamda, F tipi yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları da dâhil olmak üzere bütün ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri aşağıdaki şekilde denetlenmektedir.

1- İdarî denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Adalet Bakanlığı müfettişleri, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve diğer görevlileri tarafından denetlenmektedir. Ayrıca, il ve ilçe insan haklarını inceleme komisyonları da ceza infaz kurumlarını idarî yönden denetleyebilmektedir.

2- Adli denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, 16/05/2001 tarihli ve 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 14/06/2001 tarihli ve 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve halen 130 ağır ceza merkezinde faaliyet gösteren izleme kurulları, hâkim ve Cumhuriyet savcılarından oluşan adli yargı adalet komisyonlarınca oybirliğiyle seçilen sivil kişilerden oluşmaktadır. Bunlar da, kendi içlerinden bir üyeyi başkan olarak seçmektedirler. Anılan kurullar, 4681 sayılı Kanunun 7 nci maddesi gereğince, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler. Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurulları da ceza infaz kurumlarını ziyaret edip denetleyebilmektedir.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında ise ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

IV- Ceza infaz kurumlarında çalışacak görevliler özellikle lise ve tercihen üniversite mezunu kişiler arasından seçilmektedir. Tüm görevlilere dört ayrı personel eğitim merkezinde, meslekî bilgi ve becerilerinin artırılmasına yönelik derslerin yanı sıra zorunlu ders olarak insan hakları ve uygulamaları ile uluslararası cezaevi standartları konusunda sürekli eğitim verilmektedir.

5275 sayılı Kanunun, "İnfazda temel amaç" kenar başlıklı 3 üncü maddesinde öngörülen amaçlara ulaşabilmek için ceza infaz kurumları ve tutukevleri personeli eğitim merkezlerinde; "İnsan Hakları", "Suç ve Suçluluk", "İletişim", "Türk İnfaz Mevzuatı", "Avrupa Cezaevi Kuralları ve Diğer Uluslararası Mevzuat", "Meslek Etiği", "Olumlu Sosyal Model Olma", "Ceza İnfaz Kurumu İdaresi", "Personel Mevzuatı", "Duyguların Olumsuz Etkileri ve Stresle Başa Çıkma", "Ceza İnfaz Kurumu Güvenliği", "Tutuklu-Hükümlü Psikolojisi", "Problem Çözme Becerileri" ile "Ekip Çalışması" konularında bu güne kadar 53.136 personele eğitim verilmiş olup, 2010 yılında 11.443 personele anılan konularda eğitim verilmesi plânlanmıştır.

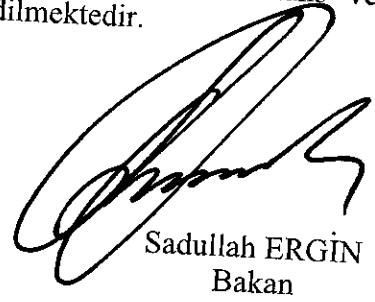
2010 yılında, "Türkiye'de Model Cezaevi Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Cezaevi Reformunun Desteklenmesi Projesi" kapsamında, 15.000 personele Türk infaz

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

mevzuatı, Avrupa Cezaevi Kuralları ve diğer uluslararası mevzuat konusunda eğitim verilmesi plânlanmış olup, bu kapsamda eğitimlere başlanmıştır.

Ayrıca, ceza infaz kurumlarında insan hakları bilincinin geliştirilmesi için kurum görevlileri ile sivil toplum kuruluşlarının katıldığı ortak seminer, konferans ve atölye çalışmaları yapılmakta, birlikte infaz kurumları ziyaret edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan